

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 שְׁנַקְרָא בְּשֵׁם "יִשְׂרָאֵל", אוֹתִיּוֹת "לִי רֹאשׁ"⁶, שְׁזָהוּ הָרֹאשׁ
2 החלק העליון והנעלה שֶׁבְּנִשְׁמָה, כשם שהראש הוא החלק העליון והנעלה
3 בגוף.
4 וּכְמוֹ-כֵן כשם שיש הבדל בעם ישראל בכלל ובכל אחד בפרט בין "עקב"
5 וישראל, כך יש חלוק הבדל מעין
6 זה כְּכֹל נִשְׁמָה פרטית, בֵּין יָמִי
7 החול שבחם הנשמה נמצאת במצב
8 נחות יחסית לימי השָׁבֶת שבהם
9 הנשמה נמצאת במצב נעלה, כְּמִבְּאֵר
10 בְּאֵרוֹכָה ב'לְקוּטֵי תוֹרָה'
11 לאדמו"ר הזקן בְּפִרְשֵׁי תוֹרָה⁷ פרשת
12 בלק בְּפִירוּשׁ הַכְּתוּב⁸ האמור
13 כנבואת בלעם לֹא הֵבִיט הַקְּדוּשׁ-
14 ברוך-הוא אֲנִי בְּעֵקֶב וְלֹא רָאָה
15 עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל, שֶׁ"לֹא הֵבִיט
16 אֲנִי בְּעֵקֶב" קָאֵי מְכוּוֹן עַל יָמִי
17 החול, שֶׁבָּהֶם יֵשׁ עֲנִין
18 הַמְּלֹאכָה והעיסוק בענייני העולם
19 הזה הגשמי, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב⁹ שֵׁשֶׁת
20 יָמִים תַּעֲשֶׂה מְלֹאכָה, בְּלִ"ט
21 מְלֹאכּוֹת המנויות במשנה, מהם
22 צריך לשבות ביום השבת, דְּעוֹבְדֵינִי
23 דְּחֹל, מלאכות של מעשי חול
24 שְׁעוֹסְקִים בְּעֲנִינֵי הָעוֹלָם,
25 עוֹלָם הַזֶּה הַתַּחְתּוֹן שהוא העולם
26 התחתון ביותר מבין כל העולמות
27 שְׁאִין עוֹלָם תַּחְתּוֹן לְמִטָּה
28 הַיְמָנוּ, וּבְמִילָא כאשר עוסקים
29 בענייני העולם התחתון והנחות ביותר
30 נְמַצְאִים בְּמִדְרָגָה נחותה
31 שְׁנַקְרָאת בְּשֵׁם עֵקֶב וְרָגַל
32 בחינת "עקב", אֲלֵא שְׁבוּ בתוך גוף
33 גשמי הנמצא בעולם הזה הגשמי
34 נְמַשְׁכָּת הַנִּשְׁמָה האלוקית
35 הרוחנית, וּבְנִשְׁמָה גּוֹפָא עצמה
36 נְמַשְׁף ויורד ומתגלה הַיּוֹד
37 האלוקות הרוחנית העליונה
38 מְלַמְּעֵלָה, וְחוֹדֵר עַד הָעֵקֶב
39 החלק הנחות ביותר בגוף שאף הוא נעשה חדרור באור הנשמה, שְׁזָהוּ עֲנִין
40 "יַעֲקֹב" (י"ד עֵקֶב¹⁰ החיבור בין הנשמה, י"ד, והגוף, עקב), וּבְכַח

זֶה שהנשמה מאירה ביהודי הָרִי הוּא כל אחד ואחד מישראל כְּמִלָּא
עֲנִינֵי שְׁלִיחוֹתוֹ התפקיד של נשמתו שבשבילו היא ירדה ונתלבשה בגוף
גשמי בְּעֵלְמָא דִּין בעולם הזה.
יאיר בגופו ויחדרו בכל מציאותו הִיא
בְּאוֹפֵן שֶׁל עֵמֶל וַיְגִיעָה, אֲלֵא
שְׁהַמְּלֹאכָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת
לֹא אֲנִי עוֹל וְעוֹן, וְזָהוּ "לֹא
הֵבִיט אֲנִי בְּעֵקֶב" היינו
ש"עקב" ממלא את שליחותו ועושה
את מלאכתו ללא "און" (אֲבָל עֲדִין
אִין זֶה בְּאוֹפֵן שֶׁ"לֹא רָאָה
עֵמֶל" ואדרבה, העבודה הזו חייבת
עמל ויגיעה גדולה). אֲף עַל-יְדֵי
הַעֲבוּדָה דִּימִי החול שכרוכה
בעמל ויגיעה בְּאִים לְיוֹם הַשָּׁבֶת,
כְּמֵאֲמַר רַבּוּתֵינוּ ז"ל¹¹ מִי
שֶׁשָּׂרַח בְּעֵרֶב שָׁבֶת יֹאכֵל
בְּשָׁבֶת וזוהו מוכן שגם בעבודה
הרוחנית הנפשית, העבודה בימי החול
היא הכנה לעבודת ה' ביום השבת,
שְׁהוּא יוֹם מְנוּחָה מהעיסוקים
בענייני העולם הזה, וְאִסוּר
בְּמִלֹּאכָה כאמור שבשבת יש להמנע
ולשבות מכל ל"ט המלאכות, וְלִכְּנֹן
אִין בּוֹ ביום השבת נְתִינַת מְקוֹם
לְעֲנִין שֶׁל עֵמֶל (לא רק שְׁאִין
בוֹ אֲנִי שהוא חטא ועוון אלא אין בו
אפילו עמל ויגיעה), וְזָהוּ "וְלֹא
רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל" ונמצא
שגם בפסוק זה יש חלוקה מעין
האמור, עבודת ה' בימי החול, בחינת
"עקב" ("לא הביט און ביעקב")
ועבודת ה' ביום השבת, בחינת ישראל
("לא ראה עמל בישראל").
וּכְיִן שְׁבִיּוֹם הַשָּׁבֶת צְרִיכָה
לְהִיּוֹת הַהֲנַגָּה בְּאוֹפֵן אַחֵר
לְגַמְרֵי מאשר ההנהגה בימות החול,
לְכֹן הַמַּעֲבָר מִימֵי החול לְיוֹם הַשָּׁבֶת
במקווה טהרה בְּעֵרֶב שָׁבֶת¹², שְׁהוּא עֲנִין

(6) שער הפסוקים להאריז"ל וישלח לב, כט. ספר הליקוטים להאריז"ל ויחי מז, כח. לקו"ת שלח מת, ב ואילך. סהמ"צ להצ"צ טו, ב - בשם הזהר. (7) בלק עב, ב. שם, ג ואילך. (8) פרשתנו כג, כא. (9) ויקהל לה, ב. (10) פרדס שער כג (שער ערכי הכינויים) בערכו. עץ חיים שער ג (שער סדר האצילות) פ"ב. תו"א ויצא כא, א. ובכ"מ. (11) ע"ז ג, א. (12) ראה פע"ח שער השבת פ"ג. הובא בסד"ה מי מנה הנ"ל (שם ע' א'ס).